

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2021**

Εξεταζόμενο αντικείμενο (301): ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: 14/11/2021, 12:40 – 13:40

ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

**ΠΕΝΤΕ (5) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ 35 ΜΟΝΑΔΕΣ**

Ερώτηση 1

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο.

Στην τάξη που διδάσκετε φοιτούν αρκετοί/ές μαθητές/τριες με μεταναστευτική βιογραφία, οι οποίοι/ες συναναστρέφονται μόνο μεταξύ τους και καθόλου με τους/τις υπόλοιπους/ες συμμαθητές/τριές τους. Επιδιώκετε να προωθήσετε τη δημιουργία ευκαιριών ουσιαστικής αλληλεπίδρασης όλων των μαθητών/τριών.

Να αναφέρετε πέντε (5) διαφορετικές ενέργειες/δράσεις που μπορείτε να οργανώσετε με την τάξη σας, σε σχολικό χρόνο, ώστε να δημιουργηθούν ουσιαστικές ευκαιρίες συνεργασίας και κοινωνικής αλληλεπίδρασης όλων των μαθητών/τριών.

Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 100 λέξεις.

(Μονάδες 5)

Απάντηση Ερώτησης 1

Ενέργειες/Δράσεις του/της εκπαιδευτικού:

1. **Αξιοποίηση των πολιτισμικών χαρακτηριστικών** κάθε μαθητή/τριας της τάξης για τη δημιουργία ομαδικών/συνεργατικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.
2. **Αξιοποίηση των ιδιαίτερων ενδιαφερόντων, προσόντων και χαρακτηριστικών** κάθε μαθητή/τριας της τάξης για την προώθηση της συνεργασίας και της αλληλεπίδρασης των μαθητών/τριών μέσα από σχετικές δράσεις.
3. Διοργάνωση και υλοποίηση **δημιουργικών σχεδίων εργασίας (projects)** με τη συμμετοχή πολυπολιτισμικά μικτών ομάδων της τάξης.
4. Καθορισμός ανά τακτά διαστήματα ενός/μίας **μέντορα μαθητή/τριας** για κάθε μαθητή/τρια με μεταναστευτική βιογραφία, ο/η οποίος/α θα έχει προηγουμένως προετοιμαστεί για τον ρόλο αυτό με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού.
5. Προώθηση και συμμετοχή των μαθητών/τριών της τάξης σε **αντιρατσιστικά προγράμματα και δράσεις** (π.χ. σύνδεση με Αναλυτικό Πρόγραμμα).
6. Καθορισμός και διδασκαλία **παιχνιδιών της αυλής/δραστηριοτήτων εκτός τάξης** για τη διασφάλιση της κοινωνικοποίησης των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία (προγραμματισμός ομάδων παιχνιδιού).
7. Συμμετοχή των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία σε **επιτροπές και ομάδες εργασίας της τάξης** (επιτηρητές, ομάδες καθαριότητας – επιμελητές, ευρωπαϊκά προγράμματα).
8. **Οργάνωση – Διάταξη της τάξης**, ώστε οι μαθητές/τριες να βρίσκονται κοντά με σκοπό την άμεση αλληλεπίδραση.
9. **Καθορισμός ρουτίνων-κανόνων** της τάξης με στόχο τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής όλων των μαθητών/τριών.

Ερώτηση 2

Μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες της αξιολόγησης των μαθητών/τριών είναι και η λειτουργία της ανατροφοδότησης. Θεωρείται ότι η ανατροφοδότηση επηρεάζει σε καθοριστικό βαθμό τη μάθηση των μαθητών/τριών.

Να αναφέρετε πέντε (5) προϋποθέσεις της αποτελεσματικής ανατροφοδότησης.

Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 80 λέξεις.

(Μονάδες 5)

Απάντηση Ερώτησης 2

1. Ένταξη σε πλαίσιο εποικοδομητικής διαπροσωπικής επικοινωνίας

- Δημιουργία φιλικού κλίματος (π.χ. ανάπτυξη εμπιστοσύνης, στοιχείων ενσυναίσθησης, αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού και μαθητή/τριας κ.ά.)
- **Ενθάρρυνση** ή/και **παροχή κινήτρων** στους/στις μαθητές/τριες μέσω θετικών σχολίων του/της εκπαιδευτικού.
- Προαγωγή της **αυτοπεποίθησης** ή/και ενίσχυση της **αυτοεκτίμησης** των μαθητών/τριών μέσα από θετικά σχόλια του/της εκπαιδευτικού.
- Δίνεται χρόνος στον/στη μαθητή/τρια να αφομοιώσει την πληροφορία (**ενεργητική ακρόαση**).
- Προτροπή του/της μαθητή/τριας να **συνοψίσει την ανατροφοδότηση** και να **σχεδιάσει** τις μελλοντικές ενέργειες του (συμμετοχική διαδικασία).

2. Σύνδεση της ετοιμότητας του/της μαθητή/τριας και των αναγκών του/της

- Σύνδεση με τις **ανάγκες/τα ενδιαφέροντα/την ετοιμότητα/τα χαρακτηριστικά** των μαθητών/τριών.
- Ενδυναμώνει τους/τις μαθητές/τριες, ώστε να **αναγνωρίζουν το επίπεδο που βρίσκονται**.
- Θέτει το **προσδοκώμενο εξατομικευμένο επίπεδο**, στο οποίο πρέπει να στοχεύσουν οι μαθητές/τριες, ώστε να ικανοποιηθούν οι μαθησιακοί στόχοι.
- Καθορισμός **ατομικού πλάνου ανάπτυξης** του/της μαθητή/τριας.

3. Σύνδεση με τον διδακτικό σχεδιασμό

- Συνδέεται άμεσα με τους **μαθησιακούς στόχους**, οι οποίοι καθορίζουν το πλαίσιο για την παροχή της ανατροφοδότησης.
- Καθοδηγεί τους/τις μαθητές/τριες ως προς την **επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων**.
- Ο εκπαιδευτικός βοηθάει τον/την μαθητή/τρια να **αξιοποιήσει εναλλακτικούς/ποικίλους τρόπους** για την επίτευξη της μάθησης.

4. Αρχές εγκυρότητας της διαδικασίας

- Να είναι **αντικειμενική** και **τεκμηριωμένη (στοχευμένη)**.
- Να είναι **περιγραφική**.
- Να είναι **έγκαιρη** και **άμεση**.

- Να **εστιάζει στη μάθηση/εργασία** του/της μαθητή/τριας και όχι στο άτομο.
- Να είναι **σύντομη, σαφής και περιεκτική**, αποφεύγοντας τα μονολεκτικά σχόλια.
- Να **αποφεύγει τη σύγκριση** μεταξύ των μαθητών/τριών.
- Απαιτεί **προετοιμασία** από τον/την εκπαιδευτικό.
- Να είναι **ατομική και εξατομικευμένη**.
- Να είναι **θετικά διατυπωμένη**.

Ερώτηση 3

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο.

Στην αρχή της διδασκαλίας ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει για το θέμα του μαθήματος (περίμετρος ορθογωνίου παραλληλογράμμου) και δίνει σε όλους/ες την ίδια άσκηση αναγνώρισης και κατηγοριοποίησης των γεωμετρικών σχημάτων. Όσοι/όσες μαθητές/τριες τελειώνουν ακολουθούν την οδηγία του/της εκπαιδευτικού και γράφουν στο τετράδιο τους τα χαρακτηριστικά ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου και τις διαφορές του από ένα τετράγωνο.

Στη συνέχεια, και αφού ολοκληρώσουν και οι υπόλοιποι/ες μαθητές/τριες την αρχική εργασία, η λύση της παρουσιάζεται από τους/τις μαθητές/τριες. Επισημαίνονται τα χαρακτηριστικά ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου και οι διαφορές του από ένα τετράγωνο.

Ο/Η εκπαιδευτικός υπενθυμίζει την έννοια της περιμέτρου μέσα από παραδείγματα και τους ζητά να υποδείξουν ποια είναι η περίμετρος της επιφάνειας του εξώφυλλου του βιβλίου, της επιφάνειας του θρανίου κλπ. Αφού συζητήσουν πώς υπολογίζεται η περίμετρος, σε μια μερίδα μαθητών/τριών δίνονται ορθογώνια παραλληλόγραμμα σχήματα και τους ζητείται να υπολογίσουν την περιμέτρο του χρησιμοποιώντας τη ρίγα τους. Σε άλλους/ες μαθητές/τριες δίνεται φύλλο εργασίας για τον υπολογισμό της περιμέτρου απλών και σύνθετων σχημάτων (συνδυασμός ορθογωνίων παραλληλογράμμων διαφορετικών διαστάσεων).

Η διδασκαλία ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση ενός φύλλου εργασίας με έξι δραστηριότητες. Όλοι/ες οι μαθητές/τριες καλούνται να λύσουν τις πρώτες τρεις υποχρεωτικές δραστηριότητες, να επιλέξουν μία από τις δύο επόμενες και όσοι/ες επιθυμούν να λύσουν και την τελευταία, που αφορά σε πρόβλημα υπολογισμού περιμέτρου ορθογωνίου παραλληλογράμμου.

Στο τέλος, δίνει οδηγία σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες να δείξουν, με όποιο τρόπο θέλουν, πώς υπολογίζεται η περίμετρος ορθογωνίου.

A. Στο πιο πάνω σενάριο ο/η εκπαιδευτικός εργάζεται σε μία τάξη μικτής ικανότητας και προσπαθεί να είναι αποτελεσματικός/η για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριές του/της. Να εντοπίσετε μέσα στο σενάριο τέσσερις (4) διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζει, ώστε να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα για όλους/ες. Εξηγήστε πώς οι επιλογές σας στηρίζουν τη μάθηση για όλους/ες.

Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 120 λέξεις.

(Μονάδες 8)

Απάντηση Ερώτησης 3A

Οι απαντήσεις αναμένεται να περιλαμβάνουν τέσσερα (4) από τα ακόλουθα:

- «Στην αρχή της διδασκαλίας ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει για το θέμα του μαθήματος (περίμετρος ορθογωνίου παραλληλογράμμου) και δίνει σε όλους/ες την ίδια άσκηση αναγνώρισης και κατηγοριοποίησης των γεωμετρικών σχημάτων.»

Επεξήγηση: Χρήση **δελτίου εισόδου** (διαγνωστική αξιολόγηση/έλεγχος προαπαιτούμενων γνώσεων) για την προσαρμογή της διδασκαλίας - **Διαφοροποίηση διαδικασίας.**

- «Όσοι/όσες μαθητές/τριες τελειώνουν ακολουθούν την οδηγία του/της εκπαιδευτικού και γράφουν στο τετράδιό τους τα χαρακτηριστικά ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου και τις διαφορές του από ένα τετράγωνο.»

Επεξήγηση: Η εργασία διαβαθμίζεται για μαθητές/τριες που ολοκληρώνουν την εργασία τους - **Δραστηριότητες αγκυροβολία/**Δίνεται χρόνος στους/στις μαθητές/τριες να ολοκληρώσουν την εργασία βάσει του προσωπικού τους ρυθμού.

- «...σε μια μερίδα μαθητών/τριών δίνονται ορθογώνια παραλληλόγραμμα σχήματα και τους ζητείται να υπολογίσουν την περίμετρό του χρησιμοποιώντας τη ρίγα τους.»

Επεξήγηση: Δίνονται **δραστηριότητες διαφορετικής δυσκολίας** σε μαθητές/τριες διαφορετικού επιπέδου για την επίτευξη του στόχου - **Διαφοροποίηση περιεχομένου και διαδικασίας/ νοητικά στηρίγματα/ διδακτικά εργαλεία/ διαβαθμισμένες δραστηριότητες-tiered activities.**

- «Σε άλλους/ες μαθητές/τριες δίνεται φύλλο εργασίας για τον υπολογισμό της περιμέτρου απλών και σύνθετων σχημάτων (συνδυασμός ορθογωνίων παραλληλογράμμων διαφορετικών διαστάσεων).»

Επεξήγηση: Δίνονται **δραστηριότητες διαφορετικής δυσκολίας** σε μαθητές/τριες διαφορετικού επιπέδου για την επίτευξη του στόχου - **Διαφοροποίηση περιεχομένου και διαδικασίας/ Διαβαθμισμένες δραστηριότητες-tiered activities.**

- «Η διδασκαλία ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση ενός φύλλου εργασίας με έξι δραστηριότητες. Όλοι/ες οι μαθητές/τριες καλούνται να λύσουν τις πρώτες τρεις υποχρεωτικές δραστηριότητες, να επιλέξουν μία από τις δύο επόμενες και όσοι/ες επιθυμούν να λύσουν και την τελευταία, που αφορά σε πρόβλημα υπολογισμού περιμέτρου ορθογωνίου παραλληλογράμμου.»

Επεξήγηση: Το **ιεραρχημένο φύλλο εργασίας** δίνει τη δυνατότητα σε όλους/ες τους μαθητές/τριες να εργαστούν σύμφωνα με το επίπεδο και τον ρυθμό εργασίας τους - **Διαφοροποίηση διαδικασίας (μενού εργασίας).**

- «Στο τέλος, δίνει οδηγία σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες να δείξουν, με όποιο τρόπο θέλουν, πώς υπολογίζεται η περίμετρος ορθογωνίου.»

Επεξήγηση: Οι μαθητές/μαθήτριες **επιλέγουν πώς οι ίδιοι/ες θα εργαστούν** για να δείξουν ό,τι έμαθαν – **Διαφοροποίηση αποτελέσματος.**

B. Στο πιο πάνω σενάριο να εντοπίσετε τρεις (3) μορφές αξιολόγησης που χρησιμοποίησε ο/η εκπαιδευτικός και να επιχειρηματολογήσετε για τη χρησιμότητά τους στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.

Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 90 λέξεις.

(3 μονάδες)

Απάντηση Ερώτησης 3B

Οι απαντήσεις αναμένεται να περιλαμβάνουν τις τρεις (3) μορφές αξιολόγησης και να επεξηγείται η χρησιμότητά τους στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.

Πιθανές απαντήσεις

- 1. Αρχική Αξιολόγηση προαπαιτούμενων γνώσεων (δελτίο εισόδου ή αρχική εργασία), η οποία καθορίζει τον βαθμό ετοιμότητας των μαθητών/τριών και συμβάλλει στην προσαρμογή της διδασκαλίας στους επιδιωκόμενους στόχους.**
- 2. Συνεχής/ Συντρέχουσα/ Διαμορφωτική Αξιολόγηση (δραστηριότητες αγκυροβολίας, διαβαθμισμένες δραστηριότητες, ιεραρχημένο φύλλο εργασίας/μενού εργασίας), μέσα από άτυπες δραστηριότητες αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, ώστε να γίνεται διαρκής και στοχευμένη αναπροσαρμογή της διδασκαλίας.**
- 3. Τελική Αξιολόγηση (διαφοροποίηση αποτελέσματος, ανοιχτό δελτίο εξόδου) με τη χρήση ανοικτού δελτίου εξόδου για την εκτίμηση του επιπέδου κατάρκτησης των νέων γνώσεων και δεξιοτήτων, με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί.**

Ερώτηση 4

Να αντιστοιχίσετε κάθε πρόταση (1 - 6) από τη Στήλη Α με τον καταλληλότερο όρο (Α - Θ) από τη Στήλη Β. Στη Στήλη Β υπάρχουν τρεις (3) επιλογές που δεν αντιστοιχούν σε καμία από τις δοσμένες προτάσεις.

ΣΤΗΛΗ Α: Προτάσεις	ΣΤΗΛΗ Β: Όροι
1. Διδάσκεται και απαιτεί συνέπεια στην εφαρμογή για να είναι επιτυχής	Α. Διαθεματικότητα
2. Δημιουργεί κίνητρα με σκοπό τη συνέχιση της προσπάθειας και την επίτευξη των τελικών στόχων	Β. Θετική αυτοεικόνα
3. Καθορίζεται με την ενεργή συμμετοχή των μαθητών/τριών για την εύρυθμη λειτουργία της τάξης	Γ. Κανόνας
4. Αίσθηση ασφάλειας και αποδοχής από τον/την εκπαιδευτικό και τους/τις συμμαθητές/τριές τους	Δ. Διαχείριση τάξης
5. Επιτυγχάνεται με την ενεργή υποστήριξη της ατομικής αξίας και της προσωπικής αξιοπρέπειας κάθε μαθητή/τριας χωριστά	Ε. Κίνητρο
6. Πλαίσιο το οποίο διαμορφώνεται με βάση τη μαθησιακή ετοιμότητα και τις ανάγκες των μαθητών/τριών	ΣΤ. Θετικό μαθησιακό κλίμα
	Ζ. Ρουτίνα
	Η. Επιβράβευση
	Θ. Μαθητοκεντρική διδασκαλία

Στο Τετράδιο Απαντήσεων να αντιστοιχίσετε τον κάθε αριθμό της Στήλης Α με το γράμμα της Στήλης Β, που ταιριάζει (π.χ. Ερώτηση 4Α – 1 ή Ερώτηση 4Α 2).

(Μονάδες 6)

Απάντηση Ερώτησης 4

- 1 – Ζ
- 2 – Η
- 3 – Γ
- 4 – ΣΤ
- 5 – Β
- 6 – Θ

Ερώτηση 5

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο.

Σε μία σχολική μονάδα καταρτίζεται σχέδιο δράσης για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο αυτό, μία έμπειρη εκπαιδευτικός αποφασίζει, σε συνεργασία με μια νεοδιόριστη συνάδελφό της, να προβούν σε συνδιδασκαλίες.

Με βάση το πιο πάνω σενάριο καλείστε να παρουσιάσετε σε συντομία τέσσερις (4) ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν οι εκπαιδευτικοί, ώστε να ολοκληρώσουν με επιτυχία τη δράση αυτή, για την επαγγελματική τους ανάπτυξη.

Η απάντηση δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 80 λέξεις.

(Μονάδες 8)

Απάντηση Ερώτησης 5

1. Γνωριμία, συζήτηση και συγκεκριμενοποίηση των αναγκών των δύο εκπαιδευτικών.
2. Ενημέρωση και προετοιμασία μαθητών/τριών για τη συνδιδασκαλία.
3. Γνωριμία των δύο εκπαιδευτικών με το προφίλ των μαθητών της τάξης ή των τάξεων, στις οποίες θα πραγματοποιηθούν οι συνδιδασκαλίες.
4. Από κοινού προετοιμασία συνδιδασκαλίας (αναλυτικό σχέδιο μαθήματος, καθορισμός στόχων, επιλογή κατάλληλων Δεικτών Επιτυχίας/Επάρκειας, επιλογή μεθόδων, τεχνικών, μέσων διδασκαλίας, δραστηριότητες, στοιχεία αξιολόγησης, παραγωγή/επιλογή εποπτικού υλικού, οργάνωση τάξης κ.ά.).
5. Καθορισμός των ρόλων των εκπαιδευτικών στην πορεία της συνδιδασκαλίας.
6. Ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή και των δύο εκπαιδευτικών στη συνδιδασκαλία.
7. Ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή και των δύο εκπαιδευτικών στη διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών/τριών.
8. Συζήτηση και αναστοχασμός για την αποτελεσματικότητα της συνδιδασκαλίας μετά την ολοκλήρωσή της.
9. Αναπροσαρμογή του σχεδίου διδασκαλίας με βάση τον αναστοχασμό.
10. Καθορισμός στόχων επαγγελματικής μάθησης/ανάπτυξης βάσει των δεδομένων που θα προκύψουν από τον αναστοχασμό και την αξιολόγηση των συνδιδασκαλιών.